

Kis orgonaszótár

Fúvó

Az orgona tüdeje, amely a sípok megszólaltatásához szükséges levegőt folyamatosan azonos nyomáson tartja. A fúvó „utántöltését” az elektromos fúvómotor végzi. A fúvók egyik típusa a franciáfúvó, mely elnevezéséhez híven Franciaországból terjedt el.

Szelláda

Az orgonán belül elhelyezkedő, lapos ládára emlékeztető alkatrész, melynek tetején a sípok állnak, aljába pedig szélcsatornán keresztül jön a levegő a fúvóból. A szelláda szerepe, hogy a fúvóból érkező levegőt felfogja, és csak abba a sípba engedje, melyet a játékos a traktúra segítségével kiválaszt. Minden billentyűhöz és minden regiszterhez tartozik egy szelep a szelláda belsejében. A szelláda határozza meg tehát, hogy milyen hangszín és hangmagasság szólal meg.

Regiszter

Az orgona különböző hangszíneit nevezzük regiszternek. A regisztereket hangmagasság, illetve hangszín alapján különböztetjük meg egymástól. Minden regiszterhez egy teljes sípsor tartozik. A Voit-orgona esetében 77 regiszterről beszélünk, ami azt jelenti, hogy 77 egymástól különböző és független sípsor található az orgonában.

Traktúra

A billentyűt a szeleppel összekötő, a síp megszólalását, illetve a regiszterek ki- és bekapcsolását irányító szerkezet.

Pneumatika

Különböző nyomású sűrített levegőkön és azok nyomáskülönbségein alapuló energiaközlés. A billentyű lenyomásakor egy csőből kiengedjük a túlnyomást, így a cső másik végén levő ék alakú fúvócska összeesik, ezáltal szabaddá válik a levegő útja a sípba.

Tasniláda

A szélláda egyik, a Voit cég által tökéletesített típusa. A síp megszólalását egy, a szélláda belsejében elhelyezett ék alakú tasniszelep irányítja.

Szélcsatorna

Fából készült légjárat, mely az orgona belső részei közötti levegőáramlást teszi lehetővé.

Manuál

A kezek számára készült billentyűsor, amiből a Voit-orgonán 4 áll rendelkezésre, egymás felett elhelyezve.

Pedál

A lábak számára készült billentyűsor, ebből egy van.

Principál

A homlokzatban álló, fémből készült, ajaksípokból álló regiszter. Amint neve is mutatja, az orgona legfontosabb, fő regisztere.

Játszóasztal

Az orgona irányító központja. Itt találhatók a manuálok, a pedál, a regiszterkapcsolók és különböző további játéktechnikai segítőik. Ezek segítségével tudja az orgonista irányítani a hangzást.

Az orgona működési elve

